

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 31.5.2017
COM(2017) 291 final

ANNEX 3

ANEXĂ

la

DOCUMENTUL DE REFLECȚIE

PRIVIND APROFUNDAREA UNIUNII ECONOMICE ȘI MONETARE

Anexa 3. Principalele tendințe economice înregistrate până în prezent în cadrul zonei euro

Introducerea monedei euro a dus, inițial, la o anumită convergență între statele membre participante în ceea ce privește creșterea economică și ratele dobânzii.

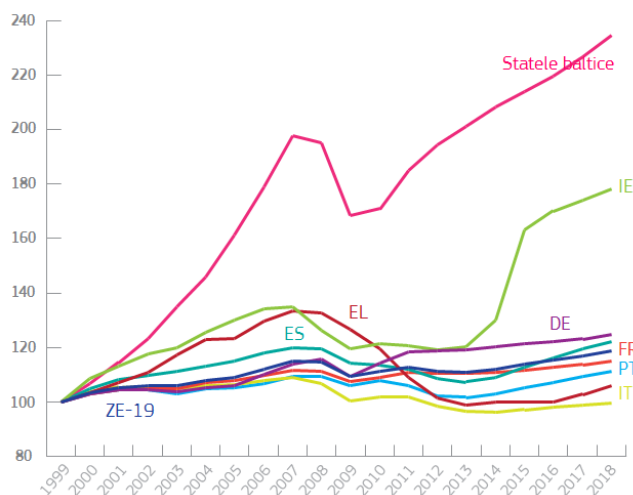
Însă criza a scos la iveală unele diferențe semnificative care se acumulaseră în anii ce au precedat-o în ceea ce privește competitivitatea, soliditatea sectorului bancar și sustenabilitatea finanțelor publice. De asemenea, criza a dus la accentuarea disparităților între țări în ceea ce privește rezultatele economice.

În ultimii ani, există semne care indică o tendință de reducere a disparităților. Cu toate acestea, persistă diferențe importante între statele membre, se fac încă simțite unele dintre efectele negative importante ale crizei, iar o tendință solidă în direcția reluării convergenței nu este încă vizibilă.

Dacă în primii ani de după înființarea zonei euro creșterea economică a fost semnificativă, în schimb, în timpul crizei, multe state membre s-au confruntat cu o degradare semnificativă a nivelului de trai. De exemplu, dacă între timp creșterea a fost relansată în forță în Germania, în schimb PIB-ul Italiei rămâne sub nivelurile din perioada anterioară crizei. Nu toate economiile din zona euro s-au redresat în aceeași măsură.

Tendințele PIB-ului real pe cap de locuitor

Indice 1999=100

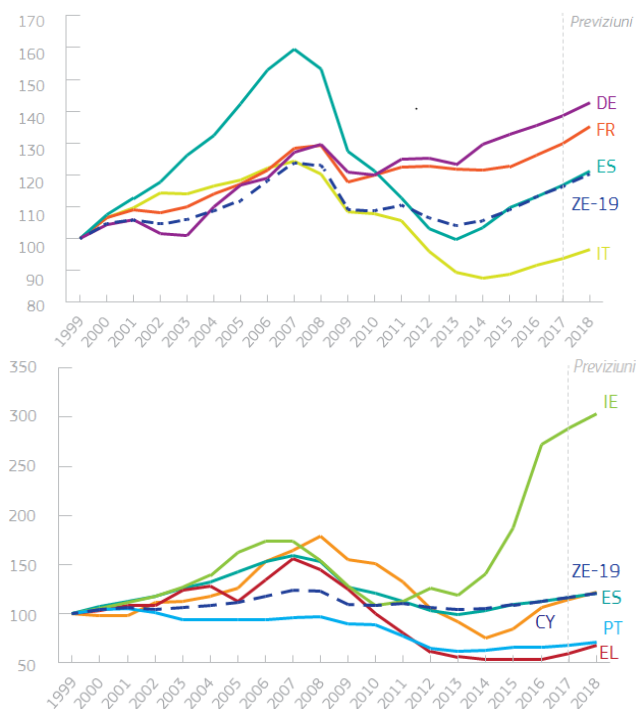

Sursa: Comisia Europeană

Unul dintre motivele care explică disparitățile între țări în ceea ce privește rezultatele economice îl constituie nivelurile investițiilor. După o scădere semnificativă în timpul crizei, a fost nevoie de câțiva ani pentru ca nivelul investițiilor să cunoască un reviriment, situându-se din nou pe o curbă de creștere abia în ultimii ani. Nivelul investițiilor rămâne deosebit de scăzut în statele membre care s-au confruntat cu dificultăți financiare în timpul crizei.

Tendențele în ceea ce privește investițiile totale

Indice 1999=100

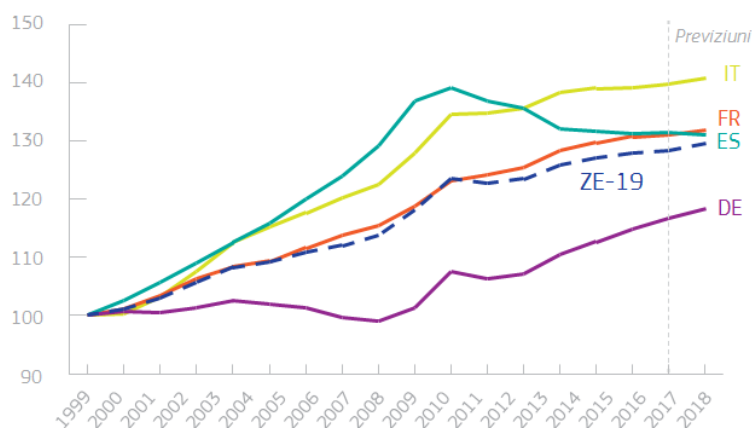

Sursa: Comisia Europeană

În primii ani de la înființarea zonei euro, au existat diferențe semnificative între state în ceea ce privește competitivitatea costurilor forței de muncă. De exemplu, în Germania s-a înregistrat o evoluție a costurilor deosebit de favorabilă în comparație cu Franța, Italia și alte state. Spania a efectuat o corecție puternică a costurilor cu forța de muncă în urma introducerii de reforme ca răspuns la criză.

Tendențele în ceea ce privește costurile unitare nominale ale forței de muncă

Indice 100=1999

Sursa: Comisia Europeană

În ceea ce privește indicatorii financiari, ratele dobânzii din sectorul privat au crescut după 2012. Cu toate acestea, persistă diferențe semnificative, iar condițiile de finanțare pentru firme

depind în continuare foarte mult de naționalitatea acestora. În plus, până în 2013 variațiile în ceea ce privește volumurile împrumuturilor au crescut, de fapt, și au început să converge abia după această dată.

Tendențele în ceea ce privește ratele dobânzii aferente creditelor acordate societăților nefinanciare și valoarea creditelor acordate întreprinderilor

Ratele dobânzii, în %

Sursa: Banca Centrală Europeană

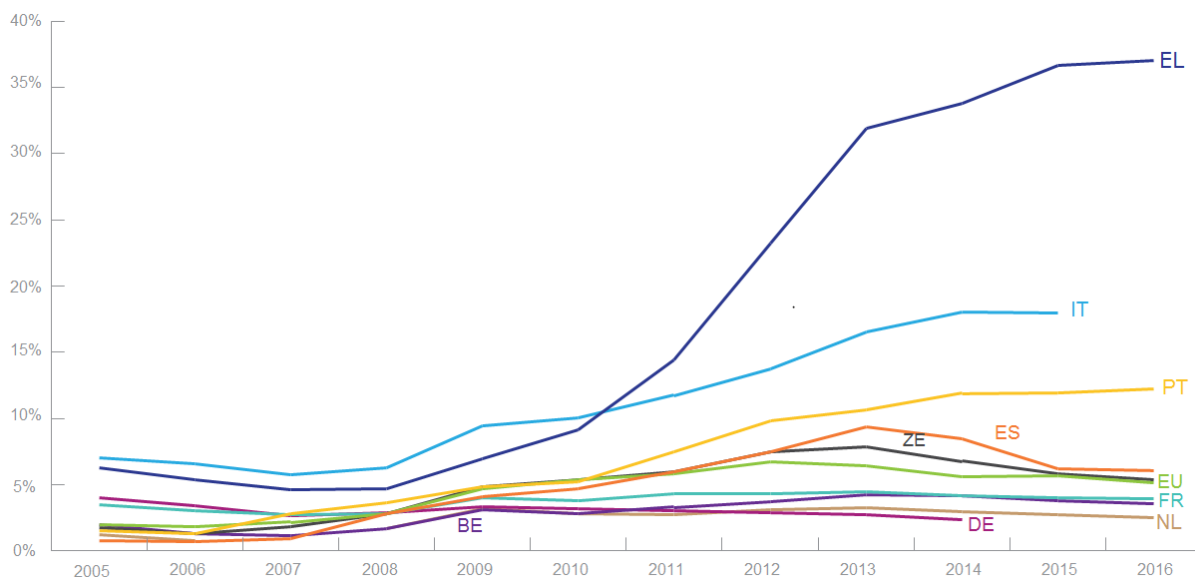
Stocul noțional, rată de creștere de la an la an

Sursa: Banca Centrală Europeană

Creșterea numărului de credite neperformante (credite aflate în stare de nerambursare sau aproape de a fi într-o astfel de situație) în bilanțul contabil al băncilor reprezintă atât un simptom al crizei, cât și o sursă de vulnerabilitate. Aceste credite sunt mult mai prevalente în statele membre din sudul Europei decât în alte părți ale zonei euro.

Tendențele în ceea ce privește ponderea creditelor neperformante, exprimată ca procent din creditele brute totale

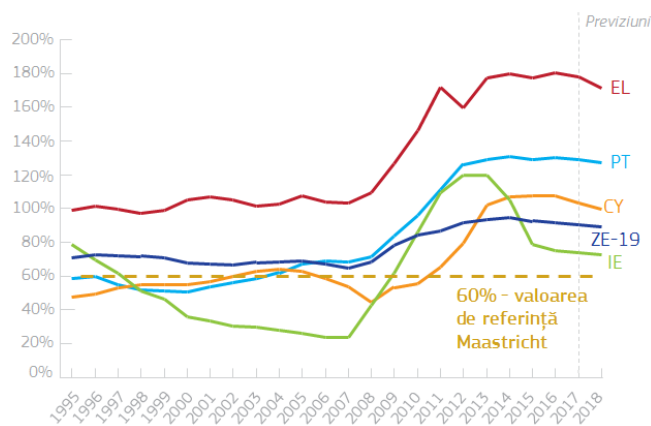
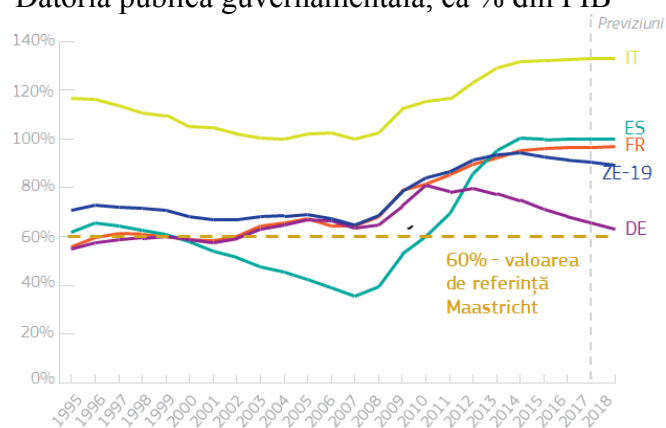
Sursa: Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional, cele mai recente date disponibile

Criza a dus la o creștere semnificativă a datoriei publice. Această tendință a fost înfrânată în ultimii ani, iar nivelurile datoriei publice au început să scadă în medie, menținându-se însă la

un nivel ridicat.. Până acum numai în câteva state membre s-a înregistrat o scădere semnificativă a nivelului datoriei publice.

Tendențele în ceea ce privește datoria publică

Datoria publică guvernamentală, ca % din PIB

Sursa: Comisia Europeană